

Lo Somentent

ADMONDIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Dimars 18 de Septiembre de 1900

Núm. 8 669

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principales librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Malloté, carrer Junquers, 6.
No's retornan los originals encara que no's publicquin.

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes Ptas. 1
n provincias trimestre 3'50
Extranjer y Ultramar 7
Anúncis, á preus convencionales.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més contribució de la provincia.

LAPIDAS Vda. y fills de A. Auqué REUS

LAS MILLORS Y MES BARATAS

Plassa Constitució, 17 y Galanas, 1

ACADEMIA FROEBELIANA

Baix l'advocació de Ntra. Sra. de Montserrat
Carrer de la Presó, núm. 22.

La Directora d'aquest Colegi docent posa en coneixement del públic que desde'l primer de Septiembre próxim quedarán obertes las clases de 1.ª ensenyansa en sos tres graus de *parvuls*, *elemental* y *superior*, en quals seccions, especialment en la de *parvuls*, se seguirán ab tot rigorisme las teorías sustentadas per los emponents pedagogs Froebel y López Catalán.

CLASSES ESPECIALS

LABORS: D' adorno, tapicería, brodats, etc., etc., baix la direcció de D.ª Emilia Domingo.—FRANCÉS: Professora Mme. Goujard.—SOLFEIX y PIANO: D. Ricardo Guinard.—DIBUIX y PINTURA: D. Ramón Casals.—CORTE: Modificació de figurins y montura de sombreros, D.ª Antonia Cabré.

Nota.—En lo referit Centre s' admeterán alumnas internes, mitj pensionistas y recomanadas ab subjecció al Reglament interior del mateix.—La Directora, María Fabra.

Recordem als morts

Pera'l 2 del próxim Novembre

PEDRAS MORTUORIAS

de marbre, varis colors treballadas al burí, mate y rellén, desde 15 pessetas; dauradas á meytat de preu 50 per 100 de rebaixa en las inscripcions.—De franch la colocació en lo Cementir.

TALLER DE MARBRES

LLOVEA, 23. VIUDA VILA LLOVERA, 23.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los diluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragoná: los demás dias de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde havent trasladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, pimer.

Seció doctrinal

Crisis industrial

Realment nostra industria atravessa avuy un período de paralisació, del que convé estudiarna las causas y treuren ensenyansas pel pvenir.

Nosaltres ja fa temps varem proveure y anunciar que la pérdida de Cuba y Filipinas tenia d' influir en la marxa de nostras fábricas, y es per aixó que un dia y altre hem predicat reformas que tenien de facilitar á nostras productes elaborats la lluyta en lo mercat universal.

Desde'l moment que las colonias espanyolas van passar á poder dels Estats-Units, nació d' ardits fabri-

cants y comerciants, era un fet fatal la disminució de nostra exportació á n' aquells peisos; era llógich lo suposar que un cop los industrials yanquis s' heguessin fet càrrech dels gustos y necessitats del mercat de Cuba y Filipinas procurarian per tots los medis substituir ab los productes de las sevas fábricas als de fabricació espanyola; y era de pensar també que aquesta tasca no' ls tenia d'esser gens ni mica dificultosa, puig comptaven ab més medir industrials que nosaltres, las facilitats de tenir á ma á las primeras materias (cotó y carbó), la del transport y tota la llibertat d' acció y medis indirectes que proporciona lo ser súbdit d' un Estat tan ben constituit y organizat com la República nort-americana.

Aixís la lluyta del fabricant espanyol en aquells mercats esdeyo impossible, la dificultat del transport,

las impostos que' l' gravan, los drets d' Aduanas, tranzitoris, de pert, l' impost d' tráfeh que pega la primera materia, las dolentísimas comunicacions interiors, las múltiples trabas que arren posan los nostres governants al que produex y treballa, ab tots aquets factors que dificultan la competencia, ni hi ha prou y massa pera que' ls nostres industrials tingan de renunciar, á la llarga, ab los mercats antillans.

Y diém á la llarga, perque un mercat no's pert ni's guanya de cop y volta, aixís es que' ls productes nort-americans no han substituít als espanyols, sino de mica en mica, gradualment. Lo que hi ha es que ara comensan los nostres exportadors á adonarse de la falta de *dedidos*, que probablement en los anys vidents anirán, per las rahóns exposadas, disminuint.

Aquesta es la primera causa de la crisis industrial que ara experimenta nuestra industria, més que l' interior; y aquet, desgraciadament, es un mercat especial, insuficient á sostenir una gran industria. Lo mercat espanyol té com á qualitats características: primer, la ser pobre, es á dir, consum ab preferencia género ordinari y de poch preu, y es potser perque' l' consumidor viu de l' agricultura, d' una agricultura primitiva, que produex poquíssim y á poch preu sumament car; segon, es un mercat inconstant, lo que es una conseqüencia natural de la seva probesa y de las dolentísimas condiciones meteorológicas de la Peninsula, que fa que ab molta frecuencia se perdin las cullitas per sobra ó falta d' aygua. Resultat, que l' any de mala cullita, ja sia per falta de pluja ó qualsevol altra causa, ó bé aquells anys que' ls productes agrícolos sufren degradació en lo mercat, com que' ls consumidors no tenen estalvis, son en general pobres, viuen al dia, vulgas ó no vulgas no poden comprar los géneros manufacturats. Aquesta tristíssima situació del mercat interior es una altra de las causas de la crisis industrial.

Aquestas solas causas explicarían de sobras la crisis; disminució d' exportació á las excolanias y probabilitat de que quedi reduida á zero, juntat á un any de poca venda del mercat espanyol, té de produirse naturalment un excés de producció en las fábricas, però avuy, l' alas en los preus que ha suferit lo cotó en los mercats reguladors y la de las lliuras esterlinas y franchs, ajudan accidentalment á fer més sensible la crisis industrial.

No podém ni reconquistar las colonias, ni cambiar las especiales condiciones del mercat interior, ni depén tampoch de la voluntat dels nostres homes de negocis, las alzas y baixas de las primeras materias, de modo que per cap d' aquestos contats hi ha que buscar solucions pera evitar las crisis actuals ó futuras.

L' única solució possible es procurar mercats més segurs que l' espanyol, convestir nostra industria en gran industria exportadora. Es clar que aixó no es possible fácil ni obra d' un dia, ni d' un any, però cal encaminarse per aquet costat y estudiar los medis que necessitem pera poder arribar á entrar en lluyta al mercat universal.

RETTALLS

De La Autonomia del diumenje:

«La vista pública del expediente gubernativo instruido en correos contra los señores Primo de Rivera y Royo, anunciada para hoy, se ha aplazado para el lunes.»

«Presidirà el acto el marqués de Portago y concurrirán todos los jefes de Negociado de dicho centro.»

No mes li faltaba aixó el *marquesito*, amohinat ja ab lo dels sagells catalanistes, per ferlo tornar mitj *tarumba*.

Me sembla à mi que la causa anirà molt be si 'l *marquesito* no *suelta* algún *granuja* sense adonarsen cosa facil quen un te la costum d' usàr aquesta paraula.

Jo si fos d' ell seguiria aquell consell que un capellà va donar á un matrimoni mal avingut.

—Quan vosté vagi á contestar malament al seu marit posis un glop d' aigua á la boca va dir á la revolucionaria muller.

Y lá dona que ho va fer aixís mateix diu que desde llavors, casa seva sembla un diposit d' oli de casa l' Oliva.

Pero potser lo fulano indicat trobará mes apropiat portarshi una cervessa.

Jo li donaria vinagre.

¿Que perquè?

Per calmarli la bilis y 'l posgre que tot sovint deu tenir.

En la visita que feu lo *Excmo. é Ilmo. Sr. Ministro d' Instrucció Pública* á l' Universitat de Valladolid pronunciá un discurs digne d' esser comentat.

Vegin entre altres cosas lo que diu.

«Quiero ensalzar la tradición de nuestras Universidades de Salamanca, Alcalá y Valladolid, con la organización científica y pedagógica de las Universidades mas importantes del extranjero, á fin de que se administren y de que se alcancen los medios para tener vida propia, dejando solo al gobierno la intervención que asegure una administración ordenada y perfecta; intervención que ha de pesar sobre todo en exigir las debidas garantías á los encargados de enseñar.»

Ja ho veuen vol *ensalzar* la *tradición* de *nuestras* (de las sevas) *Universidades de Salamanca, Alcalá y Valladolid, con la organización* etc., etc.

Y las Universitats de Barcelona, Zaragoza y Valencia que s' arreglin que per algo no pertanyen á las Castellas.

De La Correspondencia de España:

«Por la Audiencia territorial de Madrid se han tramitado durante el pasado año 23.041 causas criminales, y por la de Barcelona 12.250.»

Es á dir á la de Madrid doble que á la de Barcelona.

Sense comentaris.

ANTICH.

ESPUINA

Somhi. Es á dir, ja hi som.

S' ha empenyat l' amich *Ignoscent* en que ressuscitessin las «Espurnas», y encare que jo en un principi m' hi ressiatia per pó á produhir algún incendi, avuy que la bomba del Municipi está probat que serveix per alguna cosa, m' he dit:—Tira avant; ja pots ventar lo foc y fer espurnas que hi ha quelcóm que evitará las desgracias que pujan ocasionar las consecuencias. Y ja m' tenen *ventall en md* y buscant *combustible* per fer *brasa*.

Lo primer que se m' presenta es un *Semanario Católico*, hont hi trobo una secció titulada «Tijeretas» y, en ella, que sé jo quantas paraulas escrites á la lleujera, volém dir que no han desvetllat gayre á son firmant, ab intenció de rebatre lo suelto que en nostra edició del prop passat dimars publicarem y que diu aixís:

«Dimenge s' celebraren á Misericordia las festas religiosas de costum.

«La d' aquest any se vegé poch més animat que en altres aquell deliciós y sagrat lloch.

«Durant l' ofici predicá lo Reverent Mossen Estebanell, capellá de la Casa provincial de Caritat de Barcelona, quin orador sagrat se pot dir que lliurá desde la trona una graciosa batalla contra la llengua catalana; puig el errat entendre de mossen Estebanell, tots los travalls que fem los catalans encaminats á propagar l' ensenyansa de nostra bella parla, tindrían millor fi si fossin empleats en corregir la blasfemia y inculcar la fé en los cors, porque no devém parlar en la llengua que ofeném á Deu.

«Cregui mossen Estebanell que ns va horroritzá sentintli fer son panegirich de la Espanya mártir, y cregui també que l' recomanarém als castellans y l' mirarém ab recel dintre nostra casa hont s' hi menja 'l pá y hi dona probas de no gayre bon fill.»

«Si tots fossim bons, mossen Estebanell, la tasca estaria de més, y sent aixís que n' hi han de trevalli per fer los bons y no pera que 'ls sas propagandas nos fossim dolents.»

«No dirán que 'ns contesta lo *Semanario Católico*, per boca de son... quó li dirém, colaborador, reductor, director?... diemli X, igual á... Carlos de Vera.

«¿Y no está conforme Lo SOMATENT con esas afirmaciones del elocuente orador sagrado?

No pas en totas.

«La blasfemia, ¿no es un pecado directo contra la infinita bondad de Dios? Pues, qué fin más noble y elevado que el trabajar por su abolición? ¿No es la palabra *Fe* la primera que se escribió en la bandera de las reivindicaciones de Cataluña? ¿Qué más catalanista, entonces, que procurar inculcar la *Fe* en todos los corazones?»

Pero, senyor *Vera*, si mossen Estebanell en la seva prédica no feya *Fé*, sino política, y V. no 'l va sentir lo sermó, porque V. no hi era á Misericordia.

Vaja, no 'ns fassi parlar més clar. Nosaltres may ofendrem la *Fé*, pero vostés guardinse d' insultarnos la Pátria.

Y segueix:

«Ya lo creo que *tendrian mejor fin*, no sólo los trabajos hechos para divulgar la lengua catalana, sino otros muchos trabajos, si se empleasen en fustigar ese asqueroso vicio de la blasfemia, desgraciadamente tan extendido por Cataluña, que nos coloca al nivel de los pueblos más embrutecidos y abyectos!»

De manera que á Castilla están més ben educats que á Catalunya y aquí estém embrutits y abjectes...

Gracias, se li agraeix; pero tingui en compte la part que li toca; vosté també es catalá y, en consecuencia... busqui la *premissa*.

«Pob'e sense *Fe*, es poble mort», decía en las columnas de este *Semanario* un ilustrado colaborador, á quien no irá á darle Lo SOMATENT lecciones de regionalismo. Y si no se procura inculcar la *Fe* en los corazones, ¿qué Patria vamos á formar con un pueblo muerto?»

En aixó de las lliçons de regionalisme, tingai en compte 'l senyor *Vera* que quan Lo SOMATENT vegé la llum per primera vegada ja era un home fet, per lo que s' relaciona en aquest punt, mentres que criatura. Y respecte á la *Fe* de nostre poble li hem de dir que n' tindrà sempre... si no li fan perdre los mateixos encarregats de conservar-la. Per aixó hi som, per aixó precisament discutim ara, porque en compte de fer de dolents bons s' entretenen en fer de bons dolents.

Y afegeix:

«No podía el diario catalanista hablar más claramente. El Dr. Estebanell predica para hacer hombres malos.

«Pero, ¿dónde tendría las orejas el autor de esa gacetilla, que no hemos querido dejar sin protesta, que oyó *batallas* *graciosas* *contra* *la* *lengua* *catalana* *y* *propagandas* *dedicadas* *á* *formar* *hombres* *malos* donde solo hubo un santo celo por la gloria de Dios?»

¿Y 'l senyor *Vera* hont las tenía las orellas que no va entendre las paraulas d' aquell Reverent predicador?

«Dirnos *embrutits* no vol dir ré?

«Dir que no devém parlar en catalá porque ab nostra parla hi blasfeman no es dir alguna cosa?... Però, digui, digui senyor *Vera*, y si V. no s' ven en pit de contestarnos preguntiuho á mossen Estebanell, digui:—¿En quina llengua deuen parlar los castellans que renegan?... Ja ns ho dirá; ara acabém de llegir son escrit, quin diu finalment:

«¿Le escocerá tal vez á Lo SOMATENT la *sabrosísima indirecta* del Doctor contra el Ayuntamiento.»

«No haviam quedat en que 'l predicador citat trevallá pel «fin noble y elevado» de abolir la blasfemia?... Es que nostre Ajuntament es un *blástemo*... ¡Horror!... ¿Y 'l govern de S. M. permet que tingué un Ajuntament aixís?... Res; hi ha que fer fustellar al Ajuntament. ¿Oy, senyor *Vera*?...»

Peró, no, no; si Jesús perdoná á sos matadors millor absoldrá de la pena de mort á sos ofensors, ¡perdonemlos seguint l' exemp'e de Cristo!... ¡Perdonemlos!!

Y creguin, encara que poch autorizada nostra opinió, cuydin si d' escampar la *Fé*, pero, per Deu, guardinse de matarla en aquells cors que encara n' queda, porque si ns ofenen la Pátria per cultivar erroneament la *Fé*, ¿contra qui ns hem d' irar?...

Val més que no ns ho digui que ns faria parlar massa clar y no volém caure en anatemas.

Conservis bó, senyor de *Vera* y que Deu lo guard de pendre mal y de ferno.

JOFEGEN.

CRÓNICA

Se 'ns ha assegurat que á Tarregona ha vist la llum una *Exposició*, sonorita no sabém per quí, en la qual s' infereixen tota classe d' agraivís á nostra ciutat y fins se la denuncia á las iras del poder central.

Lo motiu en que aquells tarregonins, si ho son, se fundan pera obrar de tan repugnent manera, es per creure que nosaltres tenim la culpa que no s' aprobés lo nou trassat del ferro-carril de Val de Zafan, Alcanyís, San Carlos, com preteniam.

Esperém enterarnos de dita *Exposició*, pera rebutjarla en los conceptes que s' mereix la denigrant conducta d' aquells que ns veuen que semblant odís se reculleixen tempestats.

A les una y vintioinch minuts de la tarde de demà arribará á nostra ciutat lo conegut escriptor catalá, nostre colaborador y amic en Joseph Barbany (Pepet del Carril) ab motiu del procés que junt ab nostre director se 'ls hi segueix per la publicació de duas poesias adaptables á la música de «Los Segadores».

Tenim noticias que alguns senyors socis de «La Lliga Catalanista» y nostra Redacció tractan d' obsequiar al amic Barbany durent sa estancia en aquesta ciutat.

Regularment concorregut se veje ahir nostre mercat de setmana, hantsehi fet bastantas trasaccions en diferents articles sobre tot en las de la present collita.

Los balls que s' celebraren dimenge á la tarde y nit en las divertidas societats «La Verbena», «La Perla» y «La Armonía» se vejeren, com en sos anteriors, del tot animades.

Hem rebut un luxós programa de las festas que del 22 al 25 del present celebrará la ciutat de Tarregona en honor á sa inclita Patrona Santa Tecla. Tots los números que hi figurán son variedissims.

Las companyias de ferros-carrils han establhit gran rebaixá de preus en los bitllets.

Hem tingut lo gust de saludar en aquesta ciutat á la distinguida actriu senyoreta D.ª Consol Borrás, á quina han portet á seus asuntos professionals.

Celebrárim que la senyoreta Borrás pogués quedar-se una temporada entre nosaltres y aixís poguer apreciar las dots artisticas que la adornan.

Ahir los nuvols tornaren á menassarnos ab la pluja: de tres á quatre dias fé que rondejaban per nostre cel sens que s' acaba de decidir á emportarant la pesada zafagor del estiu.

Las cuotas ab que deuen contribuir los Notaris per l' exercici de sa professió segons las Tarifas reformadas ab motiu de la ley de 27 de Mars darrer, son las següents: A Madrid, 429 pessetas; á Barcelona, Granada, Coruña, Sevilla, Valencia, Valladolid y Zaragoza, 412 pessetas; á Albacete, Burgos, Cáceres, Las Palmas de Gran Canaria, Palma de Mallorca y Oviedo, 363 pessetas. En las capitals de Jutjat, fora de las anteriorment designadas segons sta sa categoria de terme, ascens ó entrada, 264, 198 y 132 pessetas respectives. En las demás poblacions, 99 pessetas.

Segons noticias de Valls, l' atmetlla y la avellana alcanca allí fabulosos preus, sent infinitas las personas que s' dedican á acaparar dits fruits.

Los preus á que actualment sa cotisa l' avellana son: de 29 á 31 pessetas la cuartera, segons classe; la atmetlla molla se paga de 35 á 36 pessetas la cuartera.

Lo 29 del actual visitarà aquesta ciutat la societat coral «Obreros Rubinenses», de Rubí.

Hem rebut lo número 2 de la bonica revista «Patria», que conté un sumari tan variat com escullit y que honra sobre manera al centre catalanista recreatiu «Las quatre barras», de la vehina ciutat.

Lo prebere D. Joseph Pérez Martinón ha sollicitat privilegi d' invenció d' una tarjeta postal que pot adherirse molt senzillament á la correspondencia y serveix pera acusar son immediat recibo.

Lo nou invent será sotmés al exámen de la direcció general de Correus, que sens dnpsje acceptará una reforma que fa temps preocupa á las naciones més interessadas en lo bon servey.

De avuy en endavant no s' podrà carregar en compte als empleats de Correus l' extravie imaginari de

caras que no s'contestaren, y que, per consegüent, no foren depositades en los buxons.

Dihen de Valls que s' registren bastants cassos de verole, qual enfermetat causa algunes víctimas.

Lo recaudat en lo dia d' abir en la Administració de consums per diferents especies puja á la cantitat de 1376'03 pessetas.

L' últim mercat celebrat á Valls fou dels mes conreguts, sent en gran cantitat los pressechs posats á la venda.

Los preus foren baratissims.

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Barcelona 14 de Septiembre de 1900.

Estimat director: Pocas son las novas que puch contar avuy als llegidors de son benvolgut diari, puig d' ensá que gosém de l' estat de guerra, que no 'ns podém bellugar, als que desitjém que nostra benvolguda patria, tinga personalitat propia.

Lo dia 11 va passar casi desapercbut y si no hagués sigut, que «La Lliga Espiritual de la Verge de Montserrat», va fer celebrar missas ab ofertori, pera l' etern descans dels que moriren defensats las libertats de Catalunya, y la petita festa íntima que celebrá á la nit l' Agrupació Catalanista «Lo Triangul» de la Barceloneta, á bon segur que ningú hauria pensat (á no ser nosaltres los catalanistas) en que en tal dia complian 186 anys de que després d' una desesperada lluyta en la que morí lo conceller En Rafel de Casanova abressat á la bandera de Santa Eularie, acompaynat en lo sacrifici de sa vida per tants centenars de patriots, que moriren com ell ab defensa de la libertat de nostra patria y que al morir tingueren la sort, de no tenir de presenciar la cayguda de Barcelona, y ab ella la pérdua de las libertats de la terra catalana; 186 anys fá; com ja he dit abans, ab tot cal fer constar que l' esglesia de Sant Just y Pastor ahont tingueren lloch las missas estava plena de gom á gom, y molta fou la gent que s' quedá á la plassa per no poder cabre en lo temple.

Avuy l' Agrupació Catalanista «Lo Rensixement» celebra una vetllada íntima en memoria de 'ls mártirs de 1714, y demá á la tarde també ne celebrará un altre l' Agrupació Catalanista «Los Montanyenches» ab identich fi.

«La Escola Jordiana» «Orfeo Canigó» donará demá baix la direcció de son director en Joseph Lapeyra un concert en l' Agrupació Catalanista de Gracia.

Lo dia 24 tindrà lloch en lo Monastir de Montserrat una festa catalana ab motiu de celebrar sa primera missa lo Rvnt. Amaden Pujol natural de Vallmoll, qui ha fet imprimir las participacions y Recordatoris en nostra hermosa parla, y tinch noticies que tant lo padrí com la major part dels convidats lluhirán barretina morada sent segur que 'l Rvnt. Nòbert Font y Segué assistirá á dit acte, y á l' ecte de dinar, se treurán fotografias de tots los convidats, junts, y en petits grupos.

Prou parlaría de l' inspecció que en Golfín está practicant y que segons dihen jo tocs á son terme; pero com que no resultará ser que en Silvela do vulguí, mes val deixarhe corre, també parlaría de 'la nombrosos robos, que cada dia tenen lloch, pero com que desde que no tenim garantias, no passa dia que no tinguem la nostre dotzena de robos, y nostres sis ó set ferits, casi es un costum, y també dexemhe de banda.

Lo que aquí s' comenta molt es lo que va passar, á Cambrils dissapte passat ab motiu de l' Aplech Catalanista prohibít fentse molts y celats comentaris ab virtut de tel fet y fins á la vinente carta se despedeix de vosté son amich

Fa. sol. re.

Secció oficial

Centro de Lectura

De conformitat á lo previngut en los articlos 28 y 30 del Reglament d' aquesta Societat se senyala 'l diumenge dia 23 del actual de 3 á 5 de la tarde pera l' elecció dels càrrechs de President, Vocal y Tresorer de la mateixa que resultan vacants.

Lo que s' ía públich pera coneixement dels senyors socis y demés efectes oportuns.
Reus 16 Septiembre de 1900.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Joan Chandon.

«El Alba»

Se posa en coneixement dels senyors socis, que 'l próxim diumenge, 23 del corrent, se celebrarán eleccions pera la renovació dels càrrechs de Vice-President, Tresorer, dos Vocals y un Secretari.

Lo que s' comunica pera general coneixement dels senyors socis.
Reus 16 Septiembre 1900.—P. A. de la J. G.—Lo Secretari de torn.

Registre civil

dels dias 17 y 18 de Septiembre de 1900

Naixements

Jean Mir Llombart, de Isidre y Maria.—Joseph Bové Fabregat, de Francisco y Dolores.—Tomás Albe-

rioh Lleberie, de Tomás y Ross.—Albert Catalá Huguet, de Agustí y Magdalena.

Matrimonis
Joán Ferré ab Mariana Carlon.
Defuncions
Cap.

Secoló relligosa

Sant d' avuy.—Sant Tomás de Vilanova.
Sant de demá.—Aparició de la Verge de Saleta.

Anuncis particulars

Interessa molt

saber que en la ciutat de Barcelona y carrer de la Diputació, núm. 435, sucursal de A. SALVATI COSTANZI s' obran verdaders miracles en los malalts de mals venéros en general y especialment sífilíochs encarque sia la dolencia hereditaria.

Pera més detalls liegeixis en 4.ª página **Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sífilíoch COSTANZI.**

EN VENTA

En la propietat de D. Jordi Pellisé situada á un kilómetro d' aquesta ciutat, lliandant ab la carretera de Salou, hi ha varis trossos de terra, de cabuda un jornal aproximadament, pera vendre.

Pera informes dirigirse al mateix amo ó á D. Bonaventura Carpa, Farmacia, Reus.

COLEGI DE NTRA. SRA. DEL PILAR

DIRIGIT PER

D.ª Angela Maleras Fabregat

Desde 'l primer de Septiembre quedan obertas en dit colegi, establert en lo carrer de Santa Anna núm. 21, primer, las classes corresponents a la instrucció primaria, y superior, las de labors y las de Dibuix, Música y Francés. Clases especiales de 8 á 9 del matí y de 12 á una de la tarde.

INTERESSANT

Tots los amos de tallers de Ferreria d' obra negra de la ciutat de Reus, á sa clientela y al públich en general, los hi participan lo següent:

Desde 'l dia primer d' octubre próxim, fins al 31 de Mars de 1901 en los diumenges y demés dias festius entre semana, tindrán sos tallers oberts pera pagar ferrar desde las set del matí fins á las dotze del mitjdia, y desde 'l dia primer d' Abril al 30 de Septiembre s' obrirán á las sis del matí fins á las onze que es la hora de deixar la tasca los dependents.

Las semanas en que hi hagi dos festas ó mes seguidas, en la segona no s' ferrará.

Tampoch s' encendrà la fuganya pera fer cap treball en ella excepció de tenir que calentar alguna ferradura pera ferla venir ó ferrar á foch.

Així successivament anirán regimint tots los anys veniders. Acordat á Reus lo dia 29 d' Agost de 1900. LA JUNTA.

Colegi de 1.ª y 2.ª ensenyansa

Escola de Comers

INSTITUT DE REUS

Rnt. Doctor **D. RAMON MINGUELL**

Están obertas las matriculas pera la segona ensenyansa, Teneduría de Llibres, Francés, Inglés, Italiá, Carerras Mercantils de Perit y Professor, tots los graus de la primera ensenyansa, Música, Dibuix y Gimnassia.

Nuestra Escola de Comers es la única d' aquesta provincia, que per l' Rcom. señor Ministro d' Instrucció pública y Bellas Arts, se concedida comissió de exámenes de la Escola Oficial de Comers de Barcelona.

Pera totas las ensenyansas s' admeten alumnos interns, mitj pensionistas, encarregats y externs.

Pera més detalls dirigirse á la Secretaría del Colegi. Lo Director, **JOSEPH OLLÉ.**

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER **D. Joseph Maria Domingo**

Llicenciat en Ciencias
Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny doná principi un cursat preparatori pera l' exámen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

PASTILLAS # FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaína y al Mentol

Son lo miller remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerías.

Durant l' istiu continuarán obertas las classes de Párvuls, Elemental Superior y las especiales pera Senyoretas de 8 á 9 y de 12 á 1.

Lo dia 15 del próxim Setembre s' obrirá la matricula pera las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal é instrumental; totas á càrrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cosari.
Professor de Relligió lo Rvnt. D. Joan Rius.
Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y 'l tracte ab los pensionistas es de familia, procurantlosi una alimentació abundant y nutritiva.
S' admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.
Reus 27 de Maig de 1900.

Colegi de la Inmaculada Concepció
pera senyoretas

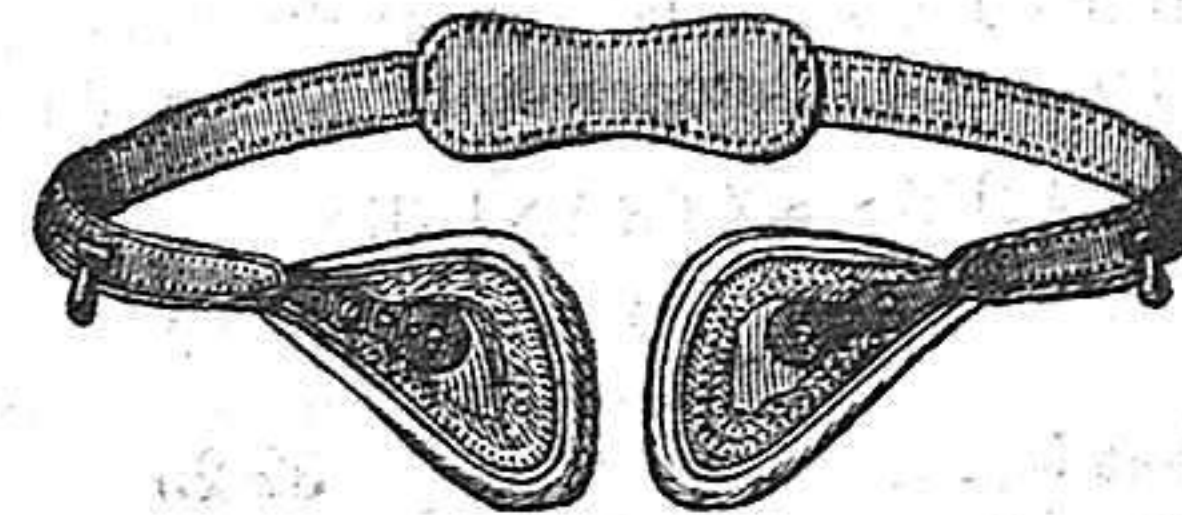
á càrrech de D.ª Antonia Martorell de Falob

Aquest acreditat colegi inaugura lo 15 de Septiembre las classes de Plano, Dibuix, Pintura y Escultura y Francés. Ademés de la ensenyansa literaria y Labors en tota sa extensió, hi haurá un curs de *Lenceria* pera las senyoretas que desitjin apendre la confecció de roba blanca.

Totas las assignaturas se donarán per Professors competents.

S' admeten pensionistas, mitj pensionistas y recomenadas.

Carrer de la Font, núm. 2.

IMPORTANTÍSSIM
als herniats (Trencats)

Lo que acredita á una casa de comers no son preciament las alabansas inusitadas ni 'l reclám de falsos remittits y certificats, medis molt empleats en las grans capitals; pero aquí, ahont tots nos coneixém, sols los fets ab sa incontrastable elocuencia assentan las reputacions; per aixó aquesta casa s' enorgull'eix d' haver fet de cada comprarer un parroquí y de cada parroquí un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit á consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han convensut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y 'ls set anys de práctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantias que no olvida 'l públich.

Braguers de tota classe lo més práctic y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguerets de cauchuc pera la completa y prompta curació dels tendres infants.

Elastichs omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretgir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgía especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT

LA CREU ROJA

PLASSA DE PRIM.-REUS

Telégramas

Madrid 17.

En Silvela ha conferenciat per teléfono ab lo Capitá general de Catalunya pera parlar de la crisis comercial.

Lo general Delgado li ha tret tota la importancia, dient que la crisis era deguda á las competencias que sostenen los fabricants del plá ab los de la montanya.

Lo President del Consell ha dit que estudiará los medis pera resoldre la crisis industrial.

—Lo señor Silvela ha negat que s' hagi pensat ab lo suposat matrimoni de la princesa d' Asturias ab lo duch d' Abruzzos; afegint, que ni tan sols Italia ha dit res en aquet sentit.

Paris 17.

Comunicen de Pekin, ab fetxa del 10, que s' assegura que las tropas russas han sofert algunes derrotas á la Mandxuria, ahont han sigut destruides 200 milles de via férrea, y que en equell territori s' han sostingut molts combats, en los que 'ls russos han sofert grans pérduas.

Imp. Celestino Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

Secoló comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, 27.

Cotissació á Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	73 30	Cubas del 86	87 06
Colonial	118 00	Cubas del 90	72 68
Orenses	23 55	Amortizable	92 75
Norts	54 85	Ob. 5 p ^o Almansa	
Alicants	80 95	Id. 3 p ^o Fransas	52 25
Filipines			

PARIS

MADRID

Exterior	72 60	Interior	73 30
		GIROS	
Paris	29 50	Londres	32 58

Se reben órdes para operacions de Borsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotissables de Borsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los païssos.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Col. legi de Corredors de Comers de la palssa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.		32 25	
» 8 dias vista			
» vista		32 60	
Paris 8 dias vista			
» vista		29 70	
Marsella 90 dias fetxa			
Hamburg			

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS			
Gas Reusense.	Ptas.	Ptas.	
Industrial Farinera	675	675	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	700		
Manufacturera de Algodón		150	
C. Reusense de Tranvías	25		
C. Reusense de Tranvías privilegiadas 5 per 100	300	350	

J. Marsans Roi
Representant, Joaquim Sociats
CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotissació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	73 30	Aduanos	
Amortizable 5 0/0	92 75	Norts	55 75
Colonial	116 87	Alicants	80 95
Cubas 1886	87 13	Orenses	23 60
Cubas 1890	72 62	Obs. 6 Fransas	95 50
Filipinas		Id. 3 0/0	52 12
Exterior Paris	72 80	Id. Almansa 3 0/0	

GIROS

Paris	29 50	Londres	32 58
-------	-------	---------	-------

Ordres de Borsa para Barcelona, Madrid y Paris.— Compra y venta al contat de tota classe de valors.— Descompte de cupons.— Compra de monedas d'or y bitllets de tots los païssos.— Giros sobre Barcelona y Madrid.

Institut de 2.ª ensenyansa de Reus

Hevente disposat per Real Decret de 65 de Maig del corrent any, que las poblacions shont existeixi Institut de segona ensenyansa y no hi hagués Escolas especials d'Arts é Industrias, se establissin en los Instituts classes nocturnas, acomodanlas al temps de duas horas para donar ensenyansa gratuita als obrers que sollicitin matricula de las mateixas y trobantse aquesta Ciutat en aquest cas, lo Claustre d'aquest Institut ha acordat á proposta del Sr. Vice-Director, establir la ensenyansa elemental de 7 á 9 de la nit en los locals y horas que s'indican en lo tauló d'anuncis y desempeñadas las assignaturas del modo que á continuació s'expres:

- Gramática Castellana.—D. Ignasi Grau Vallespinós, Auxiliar numerari.
- Elements d'Algebra, Elements d'Agricultura.—D. Engeni Rodón Folch, Catedràtic numerari.
- Geografia Historia.—D. Joaquim Batet y Paret, Catedràtic numerari.
- Elements de Química, Elements de Mecànica.—D. Joseph Jansá Capdevila, Auxiliar numerari.
- Elements de Física, Fisiología é Higiene.—D. Joan Magriñá Banús, Professor Gimnástich.
- Educació moral.—D. Ramón Minguell Gasull, Professor de Religió.
- Anemotecnica (Art de ajudar la memoria).—Don Francisco Cabré Gonzalez, Auxiliar interi.
- Francés.—D. Joan de Deu Carreras Roura, Catedràtic numerari.
- Dibuix.—D. Ramón Casals Vernis, Professor de Dibuix.
- Elements d'Aritmética, Elements de Geometria.—D. Joseph Ollé Vallés, Batxiller y Mestre Superior.

Los alumnos podrán matricularse lliurement durant lo present mes en las assignaturas que sean de son agrado, pero sempre l'estudi de la Aritmética deura precedir al del Algebra y l de Geometria al de la Física.

Lo que d'ordre del Sr. Vice-Director s'ha publich para coneixement dels obrers, qual ensenyansa s'ha organiat ab aquest fi.
Reus 11 de Septiembre de 1900.—Lo Secretari, Joan de Deu Carreras.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINY AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha merecut la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que s'vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpressió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.ª major de 440 páginas y s'ven al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta impremta.

AVIS

La Camiseria de JOSEPH MARTORELL, s'ha trasladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran novetat en corbateria, géneros de punt botons y gemelos para camisas.

Se confeccionan calsetets, camisas, colls y punys Especialtat en la mida

LLIBRES

Poesias, de D. Eugeni Mata y Miarons.—Una pesseta, 1 tomo.
Rosari del cor, poesias de D. Francisco Gras y Elias.—Duas pessetas, lo tomo.
Se venen en l'Impremta d'aquest diari.

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

No pochi envejosos sofreixen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totas nacions los Reims Costanzi, que han curat mils de malalts de venéreo y sífilis encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys.

A. SALVATI COSTANZI

Carrer Diputació, 435.

Barcelona

Dits medicaments son d'efecte tan maravellós per a l'estreñiment uretral, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant ademés las perillosas candelillas. En dos ó tres dias sera radicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar. Inmillorable para las úlceras y fluj blanc de las donas, areñillas y catarrós de la vejiga, escozores uretrales, calculs, retencions d'orina y demés infeccions genitú urinarias y especialment la sífilis encare que sia hereditaria. Para la curació de la sífilis, lo Roob ha donat probas patents d'una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, porque es l'únic que no conté loduro de potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarestar los efectos de tals sustancias, tan desastrosos para la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt fàcils de curar. Lo Roob te ademés la ventatja de poderse usar ab profit en qualsevol mes del any. Als incrédols se ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l'inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona.—Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos para quins no vulguin usar injeccions, pesseta 5; Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4. Para provincias afegir pessetas 1 00. Dits medicaments están de venta en totas las Farmacias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Drogueria de D. Francisco Freixa Plassa de Prim, 1.

GUANO ANGORA

DE LA

Socletat Belgo Alemana á Roskin

Agent general á Espanya ALEXANDRE PIK, Bailen 17, Barcelona

Aquest guano universalment conegut se recomana per la puresa y alta graduació de las materias que la componen y qual riqueza se garantiza ab los análisis de multitud de Cambras Agrícolas nacionals y extrangeras. Desconfiar de las imitaciones. Guano G para cereals, remolatas, hortaliças, cáñem, morch etc. Guano E para patatas y tota classe de tubérculs, Guano W especial para vinyas y arbres fruyters, recomanantse escasment para las replantacions y empelts de cepes americanos.

Depositar: de Reus, D. JAUME PLANA SALVAT

Socletat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Septiembre de 1900

Línea directa para l'Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona directament para Montevideo y Buenos Aires los magnífichs y rápidos vapors francesos

lo dia 21 de Septiembre lo vapor

“Italie”

LÍNEA PERA L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo dia 27 de Septiembre lo grandió y acreditat vapor francés

“Les Alpes”

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C., Plassa de Palacio.—Barcelona.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.